

שלי היתה צודקת!

היה רוצה שלא יהיה צורך בכל פיקוח. אולם מעטות הארצות בעולם כיום שיכולות להרשות לעצמן להתקיים בלי פיקוח זה או אחר. צריך לעשות בתבונה את אשר נחוץ לעשות, לא את אשר לא נחוץ. יש לשחרר מפיקוח כל דבר כשהמצב הכלכלי מאפשר זאת, ולא לשחרר לפני כן.

מה היא אבן-הכוח?

באנגליה לוקחים בדרך כלל כיסוד שאסור לשחרר מוצרים מפיקוח, אלא כאשר הביקוש להם אינו עולה על 90% מההיצע. זה המינומם. אם הביקוש עולה על זה, אסור. צריכים להיות שוליים של עודף ההיצע על הביקוש. אני התחלתי עוד בזמן כהונתי (כשר המסחר והתעשייה) לשחרר כמה מצרכים מפיקוח, עוד לפני הקמת הקואליציה הנוכחית.

האם עשית זאת או מתוך שיקוד כלכלי או בגלל לחץ פוליטי?

מתוך שיקול כלכלי. בדקנו וסקרנו את המצב בשוק. באנו לכלל מסקנה שמותר לשחרר מצרכים אלה, וברגע שמותר צריכים לעשות זאת. הציבור אינו אוהב את הפיקוח. אין כל סיבה לפיקוח אם אין נימוק כלכלי. ברגע שנעלם הנימוק הכלכלי לכך, ויתרנו. צריכים ללכת בדרך זאת. זה ענין של שיקול כלכלי, מה יגרם יותר נזק — הפיקוח או חוסר-הפיקוח.

הזכרת קודם את השילומים. המותר להניח שאתה תדרוש בממשלה להקציב חלק גדול ככל האפשר של השילומים לפי-תורה, ולא לצרכים שוטפים?

עוד לא בדקתי את הענין באופן יסודי.

מי בעצם מכריע בשאלה מסוג זה? מי קובע כמה להוציא על צרכים שוטפים, וכמה על צרכי הפיתוח?

יש תקציב. הכנסת קובעת את התקציב, ולפי זה יצטרפו לעבוד. אם יתנו לי יותר כסף, יהיה יותר פיתוח.

אולם ההכרעה האמיתית אינה נוספת בכנסת, היא נוספת בממשלה?

ועדת השרים הכלכליים תגיש את הצעותיה לממשלה. הממשלה תגיש אותן לכנסת. הכנסת היא שקובעת. בדיה ההחלטה הסופית.

והמצב כיום?
אם נוסיף להתרחק מהדרך הזאת, או ברור מה שעלול לקרות. יהיה חלק קטן שיהיה לו כל טוב, ויהיה חלק, חלק גדול של הציבור, שלא יקבל את המינומם הדרוש לבריאותו. אנחנו רוצים בעם בריא וזכותו של כל יחיד שיכול באמצעים שיש לו לקבל את הדרוש לו. זה יסוד השיטה.

גם בחוץ-לארץ?

כן. גם בארצות שהן עשירות בהרבה מאתנו, גם בתיצרת וגם בכסף. הנה קראתי השבוע מאמר באקונומיסט, בו נאמר שהאנגלים מקויים שבועד שנה, תשע שנים אחרי הנצחון במלחמת-העולם, 14 שנה אחרי התהלת הקציב. יוכלו לזרוק את פנקס התלשים, יהם עוד מזוהרים את עצמם שלא לעשות את זה לפני

המועד, כי התוצאות יכולות להיות מחרדות. כך זה אצלם. אצלנו זה כך על אחת כמה וכמה. אסיר לזונו מן העיקר, ביחוד ביחס למצרכים חיוניים.

האם לא חלה הטבה מסיימת במצב בארץ?

נכון שחלה הטבה. הודות לפיתוח הממשלתי של החקלאות, יש ירקות בשפע, זה מקל על המצב.

האם תימשך הטבה זו?

אני חושב שאפשר לעשות עוד הרבה בחקלאות. אנחנו יכולים ליצר שמן משלנו, יש מקום לזריעת יותר גרעינים. להתרחבות הרפת והלול. אפשר לגדל יותר כבשים. אני חושב שאם נדע לפתח את החקלאות במשך ארבע-חמש שנים, יהיו הסכומים, שעלינו להוציא

במטבע חוץ לרכישת מזון, קטנים למדי. זה ישחרר כסף לפיתוח.

ד"ר יוסף, הרשה לי לשאולך עוד שאלה גלויות-לב. אם אתה מסתכל כיום חזרה על תכנית הצנע שהיתה קשורה בשמך, מנקודת-הראות של היום, האם אתה חושב שצדקת בדרךך?

אם אני מביט אחורה, אני חושב שעשינו טוב, ואם ישאלו כיום כל עקרת-בית, היא תגיד שעשינו נכון.

אם כן, החושב אתה שריפורם הקיצוב, שנעשה כיום על-ידי הממשלה, מסכן את קצב הפיתוח?

קשה להגיד. זה ענין של משקל. כל אחד מאתנו

אנחנו רוצים לתת במיוחד את דעתנו לניצול מקסימלי של השילומים, כדי להיות לעצמאים ולעזור לפיתוח.

ד"ר יוסף, האם תבסס את תכניתך בעיקר על כספי המדינה והעם, או שתנקוט בצעדים מעשיים למשיכת הון פרטי לארץ, על-ידי מתן זכויות?

המטרה הכללית היא לפתח את הארץ. גקבל בברכה כל הצעה רצינית של השקעת הון פרטי, שתעזור לנו בכך, לא בצורת זכויות. חברת הדשנים תשמה לקל-השקעות. חברת האשלג תשמה לקבל הון פרטי. גם בשי-סחים אחרים אנו מוכנים לבדוק כל הצעה רצינית.

אני מבין שאחד התפקידים שלך הוא להטיל מרות לאומית על החברות הציבוריות שמטפלות בפיתוח. לא כן?

זה לא ענין של מרות לאומית. זה ענין של הבטחה כי כל הענינים יתנהלו כשורה, שכל לירה של כסף ציבורי תוצא בצורה היעילה ביותר. ברור שנשתדל להתעניין יותר בפעולת החברות האלה, שהממשלה נתנה להן חלק גדול מהזון. זה יהיה בסמכותנו.

ד"ר יוסף, המותר לי לשאול שאלה גלויות-לב? ברור כי לא יתכן פיתוח מבלי להנביל את הכסף המוצא לצרכים שוטפים. הוזהו דעתך?

אני אפשר לבצע תכנית פיתוח מבלי לקבל את האמצעים לכך ממקורות כל שהם. זה דורש השקעה גדולה מאד, אך הדבר יתן תוצאות חשובות, ובמהרה.

אתה תלחם, בממשלה, על הגדרת תקציב הפיתוח על-חשבון הצרכים השוטפים?

אני מוכן להגיד דבר.

אולם אתה מעוניין שלא יזוהזו כספים על צרכים שוטפים?

אנחנו מעונינים שניען למידה רבה של איתלות, על-ידי התקרבות לאיזון מלא של התקציב ומאזן התשלוי-מים שלנו. זה הדבר החשוב ביותר אחרי אספקת מינימום המזון הדרוש שבלעדיו שום ציבור לא יכול להתקיים. עם פיתוח החקלאות ילכו ויזקטנו הסכומים הדרושים לכך. עד אז צריך להבטיח לציבור מינימום של מזון. אחר כך בא הבסחוף. רק אחרי-כך בא לדעתי הפיתוח.

אם אני מבין אותך נכון, דעתך היא שהדבר החשוב ביותר הוא אספקת המזון... הבטחת מינימום המזון הדרוש.

...אחר כך בטחון המדינה. ואחר-כך הפיתוח. בצורה זו אתה רוצה בחלוקת כספי המדינה והעם?

כן.

אתה חושב, איפוא, שיש להמשיך בשיטה שניצעת כדי לשחרר כספים לפיתוח?

אני חושב שהלכנו בדרך הנכונה. העובדה היא שלמרות כל הצעקות שהיו, כנות ובלתי-כנות, שאנחנו מרעיבים את העם ומגדלים דור חלש, ברוך השם עברו כמעט חמש שנים מאז התחלתי לטפל בזה ואנחנו רואים שיש לנו דור בריא. הבטחתו את המינומם הדרוש: הבי-טחון את זה לכולם.

אני מצטער שבזמן האחרון ישנן תופעות שחלק מסוים בציבור אינו מנצל את מה שהוא מקבל, אינו לוקח מה שנתן לו ולילדיו, או מוכר את מנותיו לאחרים. אולם אין זו אשמת השיטה. אסור לי להגיד למפרע שאב אינו נותן לילדיו מה שדרוש. הבטחנו את המינומם לכולם. את זה עשינו ואני חושב שצדקנו.

דקו. ה מכוסה אינו זנה, אם כדאי לוי בתחבורה. על-ידי תוספת כותך כשר-עולה עם מש-ית. מלח? רמגבלים. לא הגיעו אפילו

הככול. יש גם יום בארץ, ויש גם את הדיג עם המורה. המלת. כבר

ול גדול סובין

יום ממש. ישנן יקבלו רשיונות. זנה לגמרי את

מל?

ת המצב הבלתי-חשמל הכללית נושבי ירושלים. מחיר גבוה נכות החשמלי.